

This question paper contains 5 printed pages]

S—329—2018

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES

B.A. (Second Year) (Fourth Semester) EXAMINATION

MARCH/APRIL, 2018

(New Course)

ECONOMICS

Paper VIII

(Development and Environmental Economics)

(MCQ+Theory)

(Saturday, 7-4-2018)

Time : 2.00 p.m. to 4.00 p.m.

Time—Two Hours

Maximum Marks—40

N.B. :— (i) Attempt All questions.

(ii) All questions carry equal marks.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

MCQ

1. Attempt the following Multiple Choice Questions : 10

खालील बहुपर्यायी प्रश्न सोडवा :

(i) Which one the following is a characteristic of less developed country ?

- (A) More capital growth
- (B) Low national income
- (C) Optimum use of natural resources
- (D) Full employment

खालीलपैकी कोणते एक अल्पविकसीत राष्ट्राचे वैशिष्ट्ये आहे ?

- (A) जास्त भांडवल वृद्धि
- (B) कमी राष्ट्रीय उत्पन्न
- (C) नैसर्गिक साधनांचा पर्याप्त वापर
- (D) पूर्ण रोजगार

P.T.O.

(ii) Which of the following factors is a economic factor ?

- (A) Social Condition
- (B) Religion and tradition
- (C) Cultural theme
- (D) Division of labour

खालील कोणता घटक आर्थिक घटक आहे ?

- (A) सामाजिक स्थिती
- (B) धर्म आणि परंपरा
- (C) सांस्कृतिक वारसा
- (D) श्रम विभागणी

(iii) Which one of the following factors is of infrastructure ?

- (A) Transport
- (B) Saving
- (C) Income
- (D) Capital

खालीलपैकी कोणता घटक आधारभूत संरचनेचा आहे ?

- (A) दळणवळण
- (B) बचत
- (C) उत्पन्न
- (D) भांडवल

(iv) Which one of the following causes pollution ?

- (A) Underpopulation
- (B) Optimum population
- (C) Overpopulation
- (D) Decentralization of industries

खालीलपैकी कोणते एक कारण प्रदूषणाचे आहे ?

- (A) न्युन लोकसंख्या
- (B) पर्याप्त लोकसंख्या
- (C) अतिरिक्त लोकसंख्या
- (D) उद्योगधंधाचे विकेंद्रीकरण

(v) Which is the role of economic development in Industrialization ?

- (A) Increasing productivity (B) Decreasing productivity
(C) Decreasing employment (D) None of these

आर्थिक विकासात औद्योगीकरणाची कोणती भूमिका आहे ?

- (A) उत्पादकतेत वाढ (B) उत्पादकतेत घट
(C) रोजगारात घट (D) वरीलपैकी नाही

(vi) The pollution free energy resource is

- (A) Coal (B) Solar energy
(C) Nuclear power (D) Petroleum

प्रदुषण मुक्त उर्जा स्रोत आहे :

- (A) कोळसा (B) सौर उर्जा
(C) अणु उर्जा (D) पेट्रोलियम

(vii) as meeting the needs of present without compromising the ability of future generations to meet their needs.

- (A) Development
(B) Poverty development
(C) Environmental development
(D) Sustainable development

भविष्यकालीन पिढीच्या गरजा पूर्ण करण्याची पर्यावरणाची क्षमता कायम टिकवून पर्यावरण क्षमतेचा न्हास न करता वर्तमान पिढीच्या गरजा पूर्ण करणे म्हणजे होय.

- (A) विकास (B) दारिद्र्य विकास
(C) पर्यावरण विकास (D) शाश्वत विकास

(viii) is important in agricultural and industrial development in a country.

- (A) Population
(B) Capital formation
(C) Infrastructure
(D) None of the above

P.T.O.

देशातील शेती आणि औद्योगिकरण यांच्या प्रगतीसाठी महत्वाचे असतात.

- (A) लोकसंख्या (B) भांडवल निर्मिती
(C) आधारभूत संरचना (D) वरीलपैकी नाही

(ix) Which of the following factors is included in environment ?

- (A) Land (B) Utility
(C) Consumption (D) Bank service

खालीलपैकी कोणता घटक पर्यावरणामध्ये समाविष्ट होतो ?

- (A) जमिन (B) उपयोगिता
(C) उपभोग (D) बँक सेवा

(x) International trade is in globalization.

- (A) Closed (B) Limited
(C) Free (D) Protected

जागतीकीकरणामुळे आंतरराष्ट्रीय व्यापार होतो.

- (A) बंदिस्त (B) मर्यादित
(C) मुक्त (D) संरक्षित

Theory

2. What is less developed countries ? Explain the characteristics of less developed countries. 10

अल्पविकसीत राष्ट्र म्हणजे काय ? अल्पविकसीत राष्ट्राची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Explain the role of agriculture in economic development.

आर्थिक विकासात शेती क्षेत्राची भूमिका विशद करा.

3. What is meant by Pollution ? Explain the effects of pollution. 10

प्रदूषण म्हणजे काय ? प्रदूषणाचे परिणाम विशद करा.

Or

(किंवा)

What are the factors promoting in economic development ?

आर्थिक विकासाचे प्रवर्तन घटक कोणते ?

4. Write short notes on (any two) :

10

(i) Infrastructure and economic development

(ii) Importance of environment

(iii) Types of pollution

(iv) Control of pollution.

थोडक्यात टिपा लिहा (कोणतेही दोन) :

(i) आधारभूत संरचना आणि आर्थिक विकास

(ii) पर्यावरणाचे महत्त्व

(iii) प्रदूषणाचे प्रकार

(iv) प्रदूषण नियंत्रण.